

Per una Europa oberta i solidària

La recerca de la pau i de la reconciliació en la família humana forma part d'allò més profund de la vocació de la comunitat de Taizé. Des de fa trenta anys, la comunitat anima un "pelegrinatge de confiança a través de la terra" que ha aplegat diverses generacions de joves de tots els continents.

Reunits a Brussel·les en una etapa d'aquest pelegrinatge, del 29 de desembre de 2008 al 2 de gener de 2009, 40.000 joves de tot Europa voldrien revifar l'entusiasme que va caracteritzar els inicis de la construcció europea: fer de la reconciliació entre els pobles una realitat tot posant en comú els seus recursos i els seus dons específics.

LA CONSTRUCCIÓ EUROPEA: UNA AVENTURA SENSE PRECEDENTS

Europa ha reeixit a obrir un període de pau sense precedents en la seva història. El camí ja recorregut ha desvetllat una immensa esperança en altres regions del món. Després de tantes divisions, la pau és un bé incalculable. I tanmateix, mai no s'adquireix d'una vegada i per sempre: cada generació l'ha de continuar construint.

NO CAURE EN L'APATIA

Les institucions europees són vistes de vegades avui amb incomprensió i un cert desencís. Són, però, indispensables per assegurar la continuïtat en la construcció de la pau en el continent. Però elles no han de substituir l'assumpció de responsabilitats a cada nivell de la societat europea.¹ Per part seva, els líders nacionals poden aportar una nova visió si renuncien a assenyalar injustament les institucions europees com a cap de turc, quan arriba el moment de les decisions difícils.

SOLIDARITAT A UNA ESCALA MUNDIAL

La construcció d'una Europa unida troba el seu ple sentit si es mostra solidària amb els pobles més pobres de la terra. Aquests pobles evolucionen tan ràpidament! La situació actual requereix un nou esforç de comprensió per adaptar les institucions i els mecanismes europeus d'ajuda.

Molts joves demanen que la globalització de l'economia vagi acompanyada d'una globalització de la solidaritat. L'objectiu d'una prosperitat compartida, no interpel·la els països rics a una generositat més gran, tant amb inversions a favor dels països en vies de desenvolupament com amb una acollida digna i responsable dels immigrants que provenen d'aquells països?

¹ Per tal d'aprofundir en el sentit de comunitat, és essencial el principi de subsidiaritat. Preveu que els òrgans de la Comunitat puguin intervenir en alguns àmbits en cas d'insuficiències dels Estats membres, i que alhora les competències pròpies d'aquests Estats siguin respectades. Les decisions han de ser preses en el nivell més proper al ciutadà europeu. Aquest principi fa que cadascú assumeixi les seves responsabilitats i ha de permetre d'evitar les exigències nacionals excessives.

A través de les relacions personals arreu del continent, molts joves ja han adquirit una veritable consciència europea. Això no implica abandonar les especificitats de cada poble o regió, sinó compartir els dons en el respecte de la diversitat. Iniciatives com la d'un servei cívic europeu aprofundiran una comprensió mútua entre els pobles.

LA CRISI FINANCERA ACTUAL

La crisi financera actual mostra que, sense observar una ètica, l'economia no pot desenvolupar-se d'una manera duradora. Aquesta crisi pot esdevenir una oportunitat si ens porta a qüestionar-nos les nostres prioritats en la construcció de la societat mundial: quin tipus de desenvolupament volem? Quin és el desenvolupament possible que respecti els recursos limitats del nostre planeta?

Com més complex es fa el sistema financer mundial, més cal una coordinació i una regulació per promoure el bé comú de tota la família humana. Instàncies supranacionals que fixin regles que garanteixin una major justícia són d'ara endavant indispensables.²

DUES APORTACIONS DELS CRISTIANS

L'Evangeli encoratja la senzillesa de vida. Crida el creient a un domini dels seus propis desitjos per arribar a fixar-se límits, no per obligació sinó per elecció.³ La simplicitat lliurement escollida permet a aquells que són privilegiats d'oposar-se a la cursa d'adquirir allò que és superflu i contribueix a la lluita contra la pobresa imposada als exclosos.

Promoure passes cap al perdó és una altra contribució dels cristians. Aquestes passes suposen la renúncia a transmetre a la propera generació les rancúnies que van unides a ferides encara obertes: no oblidar un passat dolorós, sinó guarir la memòria pel perdó, interrompre la cadena que fa perdurar el ressentiment. Sense perdó no hi ha cap societat que tingui futur. La força poderosa que es troba en l'origen de la construcció europea va néixer en bona part d'aquesta convicció.⁴

Tothom pot participar en una civilització marcada no per la desconfiança sinó per la confiança. De vegades, en el decurs de la història només cal un petit grup de persones per inclinar la balança cap al cantó de la pau.⁵

² En 1963, a la seva encíclica *Pacem in terris*, el papa Joan XXIII va proposar la creació d'una «autoritat pública de competència universal». Aquesta intuïció profètica és més actual que mai.

³ Jesús diu: "Què en treu l'home de guanyar tot el món si es perd o es destrueix a ell mateix?" (Lluc 9,25)

⁴ És aquesta convicció la que va encoratjar l'apropament francoalemany. També és l'origen del perdó mutu entre els pobles polonès i alemany, per iniciativa dels bisbes de Polònia el 1965. Alguns cristians van preparar així el camí d'una reconciliació política.

⁵ Els fundadors de la construcció europea eren pocs, però van tenir una intuïció brillant: impedir un nou conflicte començant per posar en comú els recursos (carbó i acer) que en el passat havien estat utilitzats per a la màquina de guerra.

Carta de Taizé

n° 262 edició especial

CARTA 2009

Carta de Kenya

Del 26 al 30 de novembre 2008 es reuniren a Nairobi 7.000 joves de diferents regions de Kenya, d'altres països d'Àfrica i d'altres continents. Aquest encontre, etapa del "pelegrinatge de confiança a través de la terra" animat per la comunitat de Taizé, ha estat acollit per més de 80 parròquies de diverses Esglésies de Nairobi. Aquesta trobada ha volgut contribuir a construir relacions més frateres i a sortir de les falses representacions dels altres, perpetuades per la manca de contacte entre pobles i per les ferides de la història.

La comunitat de Taizé està present en el continent africà des de fa 55 anys per petites fraternitats de germans que comparteixen la vida dels més pobres. Al llarg dels anys, alguns germans han viscut a Algèria, Costa d'Ivori, Níger, Ruanda i Kenya. Des de fa 16 anys germans de Taizé viuen al Senegal en un barri popular de majoria musulmana. Desmond Tutu, arquebisbe anglicà emèrit de Ciutat del Cap (Sud-àfrica), escriu: "Àfrica és un lloc on crucifixió i resurrecció troben el seu significat més profund, on la construcció de confiança i reconciliació és una realitat quotidiana... Som tots fills de Déu i en el Crist no hi ha ni ruandès, ni congolès, ni burundès ni kenia, ni nigerià ni sud-africà: tots som u en Crist Jesús. Sé que aquest es també el missatge que porta la comunitat de Taizé i que es solidaritza amb nosaltres quan intentem aplicar-lo a Sud-àfrica, a través de tot el continent africà i a la resta del món on la "por a l'estranger" encara s'ha de convertir en amistat, reconciliació i confiança."

A Àfrica, les proves no exclouen pas el significat de la dignitat, perceptible sobretot entre els més pobres. Les dificultats de la vida no destermen pas l'alegria, la gravetat de la perspectiva no exclou pas la dansa. Són molts els qui es resisteixen a caure en la desesperació. En primera línia es troben sovint les dones, que assumeixen amb creativitat i perseverança moltes tasques en la família i en la societat.

Davant de les divisions que esquinen el continent, molta gent continua esforçant-se amb valentia per la reconciliació i pacificació. Els cristians són cridats a aferrar-se a aquesta esperança: el vincle del baptisme en el Crist és més fort que les divisions. Hi ha cristians africans que han pagat amb la seva vida la convicció de la fe.

Aquesta «Carta de Kenya», escrita pel germà Alois per a l'any 2009, es publica durant la trobada europea de joves que té lloc a Brussel·les a la fi del mes de desembre de 2008.

A tot el món, la societat i els comportaments canvien ràpidament. Mentre possibilitats de desenvolupament sense precedents proliferen, la inestabilitat també creix i les preocupacions davant del futur s'accentuen.¹

Per tal que el progrés tècnic i econòmic vagin de la mà amb més humanitat, és indispensable buscar un sentit més profund a l'existència. Davant l'apatia i la indefensió que tanta gent sent, es planteja la pregunta: de quina font traiem la vida?

Segles abans del Crist, el profeta Isaïes ja assenyala una font quan escrivia: "Aquells que esperen en el Senyor recobren les forces, corren sense cansar-se, caminen sense defallir."²

Avui els que no troben aquesta font són més nombrosos que en el passat. Fins i tot el nom de Déu està carregat de malentesos o completament oblidat. Hi haurà un vincle entre aquesta desaparició de la fe i les ganes de viure?

Com podem treure allò que obstrueix la font? No serà estant atents a la presència de Déu? Allà podem pouar l'esperança i la joia.

¹ En nombrosos països, malgrat el creixement mundial i les esperances de desenvolupament, els barris de barraques augmenten en lloc de disminuir i l'atur afecta severament sobretot el jovent. A l'Àfrica, la rapidesa dels progressos tècnics corre el risc d'ofegar el sentit de les maduracions graduals, tan fecund en la vida tradicional. D'altra banda, la solidaritat entre membres de la família i grups ètnics s'afebleix. Com donar nova vida a aquest valor i ampliar-lo més enllà dels límits de la família i de les ètnies? Això contribuiria a disminuir l'emigració de tants joves, atrets pels països amb nivells de vida més alts, que no sempre poden mesurar les conseqüències d'aquella decisió.

² Isaïes 40,31. Ja en el temps en què aquesta paraula va ser pronunciada, el cansament era una realitat: "Jo pensava: M'he cansat en va, he consumit per no res les meves forces." (Isaïes 49,4). I: "Els joves es cansen i defalleixen, ensopeguen i cauen." (Isaïes 40,30) Però el profeta revifa l'esperança: "El Senyor és Déu per sempre, ... dona noves forces als cansats." (Isaïes 40,28-29)

Llavors la font brolla de nou i la nostra vida s'omple de sentit. Esdevenim capaços d'assumir la nostra existència: rebre-la com un do i donar-la també nosaltres a aquells que ens són confiats.

Fins i tot amb una fe ben petita es produeix un capgirament: ja no vivim centrats en nosaltres mateixos. Quan obrim les portes del nostre propi cor a Déu, preparem el camí de la seva vinguda també per a molts d'altres.

ASSUMIR LA NOSTRA EXISTÈNCIA

Sí, Déu és present en cada persona, sigui creient o no. Des de la primera pàgina, la Bíblia descriu amb una gran bellesa poètica el do que Déu fa del seu alè de vida a tot ésser humà.³

Per la seva vida a la terra, Jesús ha revelat l'amor infinit de Déu per cada persona. Tot donant-se fins a l'extrem, ha inscrit el sí de Déu en el més profund de la condició humana.⁴ Des de la resurrecció del Crist, ja no podem no tenir esperances en el món o en nosaltres mateixos.

Des d'aquell moment, l'alè de Déu, l'Esperit Sant, se'ns va donar per sempre.⁵ Pel seu Esperit que habita en els nostres cors, Déu diu sí a allò que som. No podem cansar-nos d'escoltar aquestes paraules del profeta Isaïes: "El Senyor t'estimarà, i tindrà marit la teva terra."⁶

Acceptem doncs el que som o el que no som, prenguem fins i tot la responsabilitat per tot allò que no hem escollit però que ens fa ser qui som.⁷ Atrevim-nos a crear fins i tot a partir del que no és perfecte. I trobarem llibertat. Fins i tot si estem sobrecarregats, rebrem la nostra vida com un regal i cada dia com l'avui de Déu.⁸

CONDUÏTS MÉS ENLLÀ DE NOSALTRES MATEIXOS

Si Déu és en nosaltres, també va davant nostre.⁹ Ens accepta tal i com som, però també ens duu més enllà de nosaltres mateixos. A vegades ve per desestabilitzar la nostra vida, capgirant els nostres plans i els nostres projectes.¹⁰ La vida de Jesús ens ajuda a entrar en la seva manera de veure les coses.

Jesús es deixava guiar per l'Esperit Sant. Mai no va parar de referir-se a la presència invisible de Déu, el seu Pare. Aquesta és el fonament de la seva llibertat, que el va portar a donar la seva vida per amor. En Jesús, relació amb Déu i llibertat no s'oposen mai, sinó que es reforcen l'una a l'altra.¹¹

En tots nosaltres hi ha el desig d'un absolut, cap al que tendim amb tot el nostre ésser: cos, ànima i enteniment. Una set d'amor crema en cada persona, des dels nadons a la gent gran. Ni la més gran intimitat humana no pot satisfer-la completament.

Sovint experimentem aquestes aspiracions com una mancança o una buidor. A vegades poden dispersar-nos. Però lluny de ser una anomalia, són part de la nostra persona. Són un regal; contenen ja en elles la crida de Déu a obrir-nos.

Llavors cada persona és convidada a preguntar-se: quins passos endavant se'm demana que faci ara? No és necessàriament una qüestió de "fer més". Allò a què som cridats és a estimar més. I com per expressar-se, l'amor necessita del nostre ésser tot sencer, depèn de nosaltres de trobar com estar més atents al nostre veí, i fer-ho sense esperar ni un moment més.

EL POC QUE PUGUEM FER, HO HEM DE FER

AJUDAR-NOS ELS UNS ALS ALTRES A APROFUNDIR EN LA NOSTRA FE:

Massa gent jove se sent sola en el seu viatge interior. Dues o tres persones poden ajudar-se, compartir i pregar juntes, fins i tot amb aquells que afirmen que estan més a prop del dubte que de la fe.¹²

⁹ Un cristià africà, sant Agustí, escrivia aquesta pregària en el segle IV: "Mets més íntim que el més íntim de mi mateix, i més excels que el més excels de mi." (*Confessions*, Llibre III, 6,11)

¹⁰ "Els meus camins no són els vostres" diu el Senyor (Isaïes 55,8). La Verge Maria també va acceptar de mirar més enllà dels moments presents, fins i tot la incomprendible mort del seu fill, i creure encara que Déu era fidel a la seva promesa de vida.

¹¹ Durant el Sínode de Bisbes a Roma l'octubre del 2008, el Cardinal Danneels, l'arquebisbe de Malines-Brussel·les, va declarar: "La força de la Paraula implica la llibertat de resposta del qui l'escolta. Aquest és precisament el poder propi de la Paraula de Déu. No elimina la llibertat del qui l'escolta, sinó que és el seu fonament."

¹² Jesús va dir: "On n'hi ha dos o tres de reunits en el meu nom, jo sóc allí enmig d'ells." (Mateu 18,20)

Aquest tipus de compartir troba gran recolzament quan s'integra en l'església local.¹³ Ella és la comunitat de les comunitats, on totes les generacions s'apleguen i on les persones no s'escullen les unes a les altres. L'Església és la família de Déu, aquella comunió que ens treu de l'aïllament. Hi som tots benvinguts; allà el sí de Déu a la nostra existència esdevé una realitat; hi trobem el consol indispensable de Déu.¹⁴

Si les parròquies i grups de joves fossin primer de tot espais de bondat del cor i de confiança, llocs acollidors on estem atents als més febles!

ANAR MÉS ENLLÀ DELS COMPARTIMENTS DE LES NOSTRES SOCIETATS:

Si hem de prendre part en la construcció d'una família humana més unida, una de les urgències no hauria de ser mirar el món "des de baix"¹⁵? Aquesta manera de mirar implica una gran senzillesa de vida.

Les comunicacions esdevenen més i més fàcils i tot i amb això, al mateix temps, les societats es mantenen fortament compartimentades. El risc d'indiferència recíproca continua creixent. Anem més enllà de tot el que ens separa! Anem cap a aquells que sofreixen! Visitem aquells que són abandonats i maltractats! Pensem en els immigrants, tan a prop nostre i al mateix temps sovint tan lluny!¹⁶ Allà on el sofriment creix, sovint veiem multiplicar-se els projectes concrets que són signes d'esperança.

Per lluitar contra la injustícia, l'amenaça de conflictes i encoratjar el compartir dels béns materials, és indispensable adquirir-ne competències. La perseverança en els propis estudis o en la formació professional pot també ser un servei prestat als altres.

Si hi ha formes escandaloses de pobresa i d'injustícia

¹³ Els primers cristians "eren constants a escoltar l'ensenyament dels apòstols i a viure en comunió fraterna, a partir el pa i a assistir a les pregàries." (Fets 2,42) En Àfrica, com en Amèrica Llatina i en alguns països d'Àsia, els cristians no es reuneixen només a les parròquies sinó també als barris, als pobles, en petites comunitats eclesials. Preguen junts i se sostenen mútuament. Hi ha un escalf humà i un compromís personal de cadascú que contribueix a fer de l'Església un autèntic lloc de comunió.

¹⁴ A l'Àfrica, l'Església es veu sovint com la família de Déu, i Déu com una mare que consola. El profeta Isaïes ja va escriure "Déu diu: Com una mare consola el seu fill, jo també us consolaré." (Isaïes 66,13). Vegeu també Isaïes 49,13-15. Contemplar l'Església d'aquesta manera ens estimula a buscar la seva unitat. No podem resignar-nos passivament que la família de Déu es mantingui dividida en una multitud de confessions.

¹⁵ El teòleg alemany Dietrich Bonhoeffer pertanyia a una classe social força privilegiada, però durant la Segona Guerra Mundial, el seu compromís amb la resistència el va portar a una situació precària, i després a la presó i a la mort. El 1943 va escriure: "Queda una experiència d'incomparable valor: que hem après a mirar els grans esdeveniments de la història mundial des de baix, des de la perspectiva dels exclosos, aquells sota sospita, els maltractats, els sense poder, els oprimits i rebutjats, en fi, els qui sofreixen."

¹⁶ Tot i que sortosament es fan avui esforços per sostenir cultures amenaçades d'extinció, és cert que no hi ha cap cultura que es desenvolupi aïlladament. En l'era de la globalització, la barreja de cultures no és només inevitable; és un avantatge per a les nostres societats.

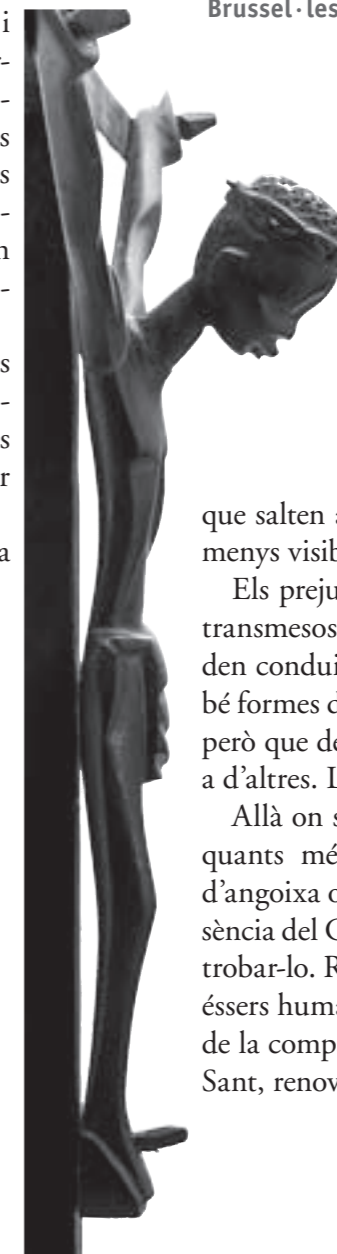
Algunes etapes del pelegrinatge de confiança a través de la terra en el 2009

El germà Alois anirà amb altres germans...
... a Lituània: Vilnius, de l'1 al 3 de maig després a Letònia i Estònia
... a Espanya: Sevilla, del 8 al 10 de maig
... a Alemanya: Stuttgart, 10 d'octubre
... a Hongria: Pécs, del 23 al 25 d'octubre

Trobades internacionals

Durant la trobada de Brussel·les s'anunciarà el lloc de...
...la propera trobada europea de joves, del 28 de desembre de 2009 al 1er de gener de 2010
...la propera trobada internacional de joves a Àsia, del 3 al 7 de febrer de 2010

Missatges rebuts per a la trobada de Brussel·les: vegeu <http://www.taize.fr>

f. Alois

¹⁷ Un proverbi de Kenya ens ho recorda: "No hi ha cap home que no pugui esdevenir orfe."

¹⁸ El germà Roger va escriure a *La Regla de Taizé* (1954): "La burla, aquest verí d'una vida comuna, és pèrfida perquè a través d'ella es llancen les suposades veritats que un no s'atreveix a dir cara a cara. És covarda perquè malmet la persona d'un germà davant dels altres."

³ És veritat que molts obstacles amenacen d'ofegar la vida: diferents tipus d'injustícia, violència al voltant de nosaltres i en nosaltres, l'esperit de competència, els nostres errors, la por o un cert tancament a aquells que són diferents, una manca d'autoestima...

⁴ A vastes regions d'Àfrica, per exemple per als cristians massai, el Crist és vist com el germà gran. Això correspon a l'expressió dels primers cristians: el Crist és "el gran d'un gran nombre de germans i germanes" (Romans 8,29). Per la seva mort i resurrecció, Jesús transcendeix les solidaritats familiars i ètniques (vegeu Colossencs 1,18-20).

⁵ En les llengües bíbliques, "alè" i "esperit" són un sol mot. Els profetes van anunciar que, per l'Esperit Sant, Déu mateix habitaria l'ésser humà. (Ezequiel 36,26-27). Per la vinguda del Crist, per la seva mort i resurrecció, l'Esperit és donat "sense límits" (Joan 3,34). Des de llavors l'Alè de Déu ha estat en contínua activitat en la humanitat, per tal que un dia ella formi un sol Cos en el Crist.

⁶ Isaïes 62,1-4.

⁷ Assumir les realitats presents no significa acceptar-ho tot o sotmetre's passivament als esdeveniments. Ens pot conduir a resistir una situació injusta o denunciar-la.

⁸ Un dels primers llibres del germà Roger portava el títol *Viure l'avui de Déu* (1958). El germà Roger estava convençut de la importància dels creients d'estar completament presents en la societat actual més que de refugiar-se en la nostàlgia del passat o en una fugida cap a un futur il·lusori. És només en el moment present que podem trobar Déu i arrelar la nostra vida en ell.